

DE KRIJGSRAAD

IN NAAM VAN DE REPUBLIEK

Parketnummer : 3984

Vonnisnummer : 63

Datum uitspraak : 29 november 2019

Verstek

Raadsman : geen

VONNIS

van de Krijgsraad, zitting houdende te Paramaribo, in zaak van het Openbaar Ministerie tegen:

HEIDANUS, ORLANDO GERRIT
geboren op [datum] te [district]
wonende aan [adres] te [woonplaats], [land]
verdachte in het openbaar gedagvaard,
en defaillant.

1. Het onderzoek van de zaak

De zaak is inhoudelijk behandeld op diverse zittingen.

De Krijgsraad heeft na de inhoudelijke behandeling van de zaak kennis genomen van de vordering van de Auditeur-Militair, hierna te noemen AM.

De AM heeft gevorderd dat verdachte integraal wordt vrijgesproken van het tenlastegelegde feit onder A en B, omdat niet bewezen is dat de verdachte zich aan het tenlastegelegde heeft schuldig gemaakt.

2. De tenlastelegging

Aan dit vonnis is als bijlage gehecht een door de griffier gewaarmerkte fotokopie van de inleidende dagvaarding bij de Krijgsraad, van waaruit de inhoud van de tenlastelegging geacht moet worden hier te zijn overgenomen.

Indien in de tenlastelegging taal- en/of schrijffouten voorkomen, zijn deze verbeterd. De verdachte is daardoor niet in zijn verdediging geschaad.

3. De geldigheid van de dagvaarding

Bij het onderzoek ter terechtzitting is gebleken dat de dagvaarding aan alle wettelijke eisen voldoet en dus geldig is.

4. De bevoegdheid van de Krijgsraad

De Krijgsraad is bevoegd van het ten laste gelegde kennis te nemen.

5. De ontvankelijkheid van de vervolging

Bij het onderzoek ter terechtzitting zijn geen feiten of omstandigheden gebleken die aan de ontvankelijkheid van de vervolging in de weg staan.

6. Schorsing der vervolging

Bij het onderzoek ter terechtzitting zijn geen gronden voor schorsing der vervolging gebleken.

De vordering van de Auditeur-Militair:

De AM acht hetgeen de verdachte ten laste is gelegd bij dagvaarding niet wettig en overtuigend bewezen en heeft vrijspraak geëist van de gehele tenlastelegging. De AM merkt op dat zowel tijdens het Gerechtelijk Vooronderzoek als ter terechtzitting is gebleken dat deze verdachte zich samen met Stolk en Carbière heeft begeven naar de Strafinrichting Santo Boma alwaar de persoon van Sheombar, Djiewansing uit de gevangenis werd gehaald en vervolgens afgeleverd te Fort Zeelandia. Uit geen enkel ander in het dossier aanwezige getuigenverklaring blijkt dat verdachte Heidanus zelf één of meer van de slachtoffers heeft doodgeschoten. Verdachte Heidanus is lid van de Militaire Politie en is op 8 december 1982 in dienst. Zich bevindende in het hoofdkwartier van de Militaire Politie wordt hij door zijn meerdere Zeeuw, Marcel opgedragen om met Stolk mee te gaan om een opdracht uit te voeren. Zeeuw was de meerdere van de verdachte Heidanus. Het bevel was billijk en uitvoerbaar en had betrekking op de dienst. Opzet van de verdachte was slechts op het uitvoeren van een door zijn directe meerdere Zeeuw aan hem gegeven dienstopdracht. Aangezien niet voldaan is aan het opzetvereiste voor het aannemen van medeplegen of medeplichtigheid zal dit als consequentie hebben dat niet bewezen is, dat verdachte zich aan het tenlastegelegde heeft schuldig gemaakt.

7. Vrijspraak

De Krijgsraad acht niet wettig en overtuigend bewezen dat verdachte het ten laste gelegde onder A, te weten medeplegen aan moord, en B, de uitlokking, heeft begaan. Ter toelichting daarop dient het volgende.

De Krijgsraad benadrukt dat voor de kwalificatie van medeplegen is vereist dat er sprake moet zijn van een nauwe en bewuste samenwerking en dient de Krijgsraad zich dus op deze criteria te spitsen. De Krijgsraad benadrukt verder, dat de kwalificatie van medeplegen slechts is gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde bijdrage van de verdachte aan het delict van voldoende gewicht is. Bij vorming van zijn oordeel of sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, dient de Krijgsraad rekening te houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip. De bijdrage van de medepleger zal in de regel worden geleverd tijdens het begaan van het strafbare feit in de vorm van een gezamenlijke uitvoering van het feit.

De verdachte heeft in de nacht van 7 of 8 december 1982 in opdracht van zijn meerdere Zeeuw tezamen met Stolk en Carbière het slachtoffer Sheombar opgehaald en afgeleverd in het Fort Zeelandia. Deze handeling heeft de verdachte in opdracht van zijn meerdere gedaan. Verdachte was niet op de hoogte wat er met dit slachtoffer zou gebeuren. Het was een dienstbevel dat redelijk en billijk bij hem overkwam. Verdachte was niet op de hoogte dat er een draaiboek was. De opzet van de verdachte was erop gericht om een door zijn directe meerdere Zeeuw gegeven opdracht uit te voeren. Niet aannemelijk is geworden dat de opzet van de verdachte gericht was op het medeplegen van moord of medeplichtig zijn aan die moord van de slachtoffers. Er was dus in casu geen sprake van een nauwe en bewuste samenwerking met de medeplegers.

Tevens stelt de Krijgsraad op grond van de overige zich in het dossier bevindende processen-verbaal vast, dat verdachte zich, ten tijde toen het slachtoffer Sheombar en de veertien overige slachtoffers in het Fort Zeelandia werden doodgeschoten, niet ter plekke bevond en zelf geen

uitvoeringshandelingen heeft verricht. Geen van de getuigen (personen die toentertijd deel uitmaakten van de Echo Compagnie, de Militaire Politie of beveiligingsagenten van de militaire top) die zich op dat moment in het Fort Zeelandia bevonden hebben gewag gemaakt van de naam van verdachte dat hij zich op dat moment aldaar bevond of op enige wijze betrokken is geweest bij het doodschieten van het slachtoffer Sheombar en de veertien overige slachtoffers. Bovendien was verdachte er niet bekend mee waarom Sheombar naar het Fort Zeelandia moest worden overgebracht en is hem evenmin op enig moment tijdens het vervoeren van Sheombar naar het Fort Zeelandia, kenbaar gemaakt voor welk doel het slachtoffer naar het Fort Zeelandia moest worden overgebracht. Het enkel overbrengen van het slachtoffer Sheombar vanuit de strafinrichting Santo Boma naar het Fort Zeelandia, niet van zodanig gewicht is geweest dat op grond daarvan zou kunnen worden gesproken van een nauwe en bewuste samenwerking en aldus van medeplegen.

Op grond van hetgeen hiervoor is overwogen, zal verdachte van het ten laste gelegde onder A worden vrijgesproken.

Verdachte wordt onder B verweten medeplichtigheid aan het gronddelict.

Voor een bewezenverklaring van medeplichtigheid in de zin van (oud) artikel 72 van het Wetboek van Strafrecht moet komen vast te staan dat verdachtes opzet - al dan niet in voorwaardelijke vorm - was gericht op het behulpzaam zijn bij het plegen van het misdrijf dan wel op het verschaffen van gelegenheid, middelen of inlichtingen tot het plegen van het misdrijf en voorts dat verdachtes opzet - al dan niet in voorwaardelijke vorm - was gericht op het door de dader(s) gepleegde misdrijf (gronddelict). Daarbij geldt dat het (voorwaardelijk) opzet van de medeplichtige niet gericht hoeft te zijn op de precieze wijze waarop het gronddelict wordt begaan. Ingeval het (voorwaardelijk) opzet van de verdachte niet (volledig) was gericht op het gronddelict, moet het misdrijf waarop het opzet van de verdachte wel was gericht voldoende verband houden met het gronddelict. Of van een dergelijk verband sprake is, is afhankelijk van de concrete omstandigheden van het geval. Doorgaans zal kunnen worden aangenomen dat dit verband bestaat indien het misdrijf waarop het (voorwaardelijk) opzet van de medeplichtige was gericht een onderdeel vormt van het gronddelict, zoals het geval is bij een misdrijf dat is begaan onder strafverzwarende omstandigheden. Maar ook in andere gevallen, waarbij zowel de aard van het gronddelict als de aard van de gedraging van de medeplichtige en de overige omstandigheden van het geval van belang zijn, kan sprake zijn van een dergelijk verband. Op grond van de hiervoor vastgestelde feiten, acht de Krijgsraad niet wettig en overtuigend bewezen dat het opzet van verdachte - al dan niet in voorwaardelijke vorm - was gericht op het door de medeverdachten gepleegde gronddelict (medeplegen aan moord) zoals omschreven in de tenlastelegging, dan wel op een onderdeel daarvan en dus evenmin op de dood van het latere slachtoffer Sheombar en de veertien overige slachtoffers. Mitsdien zal verdachte eveneens van het ten laste gelegde onder B worden vrijgesproken.

8. Intrekking van de vordering van de beledigde partij:

Op de terechtzitting van de Krijgsraad d.d. 30 oktober 2018 heeft mr.H.A.M.Essed, advocaat die namens de nabestaanden A) Owinje Natasha Hoost, B) Kanta Shilavati Adhin , C) Nirmala Rambocus, D) Lilian Yolande Ho Kang You, E) Rani Sohansingh, F) Eric Henk Kamperveen, G) Helen Renee Leckie, H) Vidya Satyavati Adin, I) Carol Ernesta Rahman, J) Johan Regienne Maria Slagveer, K) Vakcentrale C-47, rechtspersoonlijkheid bezittende vereniging, L) de gezamenlijke erfgenamen van wijlen Antoinette Vincentia Carbière, die zich in een eerder stadium op de voet van artikel 316 van het Wetboek van Strafvordering (Sv) als beledigde partij in het strafgeding hadden gevoegd medegedeeld de vordering als beledigde partij in te trekken. Nu de intrekking is gedaan nadat de verdediging het repliekpleidooi heeft gehouden en de intrekking geen onevenredige belasting van het strafgeding oplevert, zal dit verzoek worden ingewilligd en de Krijgsraad aldus verstaan dat de vordering van de beledigde partij is ingetrokken op bovenvermelde datum.

9.Beslissing

De Krijgsraad:

Verstaat dat de vordering van de beledigde partij op 30 oktober 2018 is ingetrokken.

Verklaart **niet wettig en overtuigend** bewezen dat verdachte het ten laste gelegde onder A en onder B heeft begaan en spreekt verdachte daarvan vrij.

Dit vonnis is geweest door:

mr.drs. C.C.L.A. Valstein-Montnor, president,

Kolonel G.A.M.Cooper, lid,

Luitenant-Kolonel C.W.Li Fo Sjoë, lid,

en ter openbare terechtzitting uitgesproken op 29 november 2019 te Paramaribo door de president van de Krijgsraad, mr. drs. C.C.L.A. Valstein-Montnor, in tegenwoordigheid van de griffier mr. C.M. Simson.